

## Uppföljningsbeslut

---

**efter kvalitetsgranskning av undervisningens kvalitet i  
särskild undervisningsgrupp vid Påskbergsskolan i  
Varbergs kommun**

## Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19–20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av genomfört en tematisk kvalitetsgranskning om *Undervisningens kvalitet i särskild undervisningsgrupp* vid Påskbergsskolan i Varbergs kommun. Kvalitetsgranskningen genomfördes under våren 2024.

Vid kvalitetsgranskningen identifierade Skolinspektionen ett antal utvecklingsområden för skolenheten som angetts i beslut den 25 april 2024.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Påskbergsskolan senast den 29 oktober 2024 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsbehov. Varbergs kommun har inkommit med en sådan redovisning den 29 oktober 2024.

### Beslut efter uppföljning:

Skolinspektionen bedömer redovisade åtgärder på följande sätt:

#### **Delområde 1: Förutsättningar för lärande**

Huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten.

#### **Delområde 2: Undervisningens fokus på kunskapsutveckling**

Huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning.

#### **Delområde 3: Förhållningssätt i undervisningen**

Huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten.

Skolinspektionen avslutar härmed granskningen.

## Bakgrund

Den sammanfattande bedömningen var: Skolinspektionen bedömer att elever i särskild undervisningsgrupp vid Påskbergsskolan i flera delar ges en undervisning som är präglad av goda förutsättningar för lärande, och omfattas av en tilltro till elevernas förmågor samt fokuserar på kunskapsutveckling.

### **Delområde 1: Förutsättningar för lärande**

Ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande del:

- Lärarna behöver, under ledning av rektorn, utveckla undervisningen så att den omfattar en större variation av arbetssätt och arbetsformer.

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder framgår att skolan har skapat förutsättningar till större variation i arbetssätt och arbetsformer genom att skapa strukturer och processer för eleverna att samarbeta i åldersadekvata grupper och öva på resonemangs- och diskussionsförmåga, till exempel genom laborationer i naturvetenskapliga ämnen och ämnesövergripande projekt. Skolan har även skapat strukturer för undervisningen så att eleverna får arbeta och samarbeta med laborativt material och med konkreta arbetssätt.

Vidare framgår att skolan har följt upp förändringarna med elever och vårdnadshavare och att undervisande personal utvärderar förändringsarbetet i det dagliga arbetet genom diskussion och reflektion men även återkommande med rektor och specialpedagog var tredje vecka. Utvärderingarna har visat att eleverna är mer delaktiga i undervisningen och arbetar mer tillsammans. Skolan ser att eleverna är mer motiverade och det gemensamma arbetet och samarbetet upplevs aktiverande och skapar nyfikenhet för undervisningen. Eleverna beskriver och visar på intresse att fortsätta med mer praktiskt arbete och med att samarbeta. Eleverna har mer lust till lärande vilket även visar sig i mer teoretiska uppgifter i ämnen.

Mot bakgrund av ovanstående bedömer Skolinspektionen att huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten.

### **Delområde 2: Undervisningens fokus på kunskapsutveckling**

Ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande del:

- Lärarna behöver tydliggöra syftet med olika arbetsmoment för eleverna.

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder framgår att lärarna har skapat strukturer som synliggör målet med arbetsområdet i ämnet och hur

mål och delmål i undervisningen skapar en helhet i undervisningen utifrån ämnets syfte och centrala innehåll. Strukturen innebär att lärarna tydliggör vad eleven arbetat med tidigare och vad som är planerat inför innevarande och kommande lektioner. Informationen är anpassad utifrån elevernas behov och förutsättningar; en del elever får informationen muntligt medan andra elever får informationen med hjälp av till exempel bildstöd. Det framgår emellertid inte av svaret på vilket sätt lärarna arbetar för att förmedla syftet med olika arbetsmoment för eleverna.

Av huvudmannens svar framgår vidare att undervisande personal utvärderar förändringsarbetet i det dagliga arbetet men även återkommande med rektor var tredje vecka. Utvärderingen har visat att förändringsarbetet har skapat en medvetenhet om vikten av struktur kring syfte med lektionens innehåll och dess koppling till ämnets syfte och centrala innehåll. Personalen upplever eleverna som mer motiverade och att de har mer förståelse för lektionens syfte och undervisningen.

Mot bakgrund av ovanstående bedömer Skolinspektionen att huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning.

### **Delområde 3: Förhållningssätt i undervisningen**

Ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande del:

- Lärarna behöver, under ledning av rektorn, planera för övningar som ger eleverna möjlighet att gemensamt diskutera och reflektera kring olika frågeställningar utifrån sin förmåga.

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder framgår att lärarna, med stöd från specialpedagog, har skapat strukturer för att eleverna ska mötas i olika gruppkonstellationer för att öva och utveckla resonemangs-, reflektions- och analysförmåga i svenska, matematik, naturorienterande och samhällsorienterande ämnen. Lärarna har planerat och genomfört ett ämnesövergripande teknikprojekt där elever får öva på sin förmåga att samarbeta genom problemlösning men även att diskutera, pröva sin argumentation och förmåga att lyssna in olika perspektiv. Därutöver genomför lärarna varje vecka nyhetsdiskussioner med utgångspunkt i programmet Lilla Aktuellt. I dessa diskussioner ges eleverna möjlighet att diskutera och analysera samhällsfrågor ur olika perspektiv men även

diskutera källors trovärdighet och olika aktörers agerande med fokus att påverka bland annat opinionsbildning. Eleverna ges också vid dessa diskussioner möjlighet att pröva sin argumentation och att mötas i meningsutbyten.

Av huvudmannens redovisning framgår vidare att förändringarna har följts upp på olika vis med elever samt att lärarna tillsammans med rektor och specialpedagog följer upp undervisningen var tredje vecka.

Utvärderingarna har, enligt huvudmannen, visat att eleverna upplevs vara mer delaktiga, och att de samarbetar och interagerar med varandra i större utsträckning. Den planerade och genomförda undervisningen har även gett ett mervärde genom större samspel under pauser.

Mot bakgrund av ovanstående bedömer Skolinspektionen att huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten.

#### **På Skolinspektionens vägnar**

**X** Anna Sundman Marknäs

---

Beslutsfattare

Signerat av: Anna Sundman Marknäs

**X** Kerstin Martinsson

---

Föredragande

Signerat av: Kerstin Martinsson

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida.

## Bilaga 1: Författningsstöd

---

### Skollag (2010:800) och skolförordning (2011:185)

Av 1 kap. 4 § skollagen framgår att utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Utbildningen ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Enligt 1 kap. 11 § skollagen ska det för varje skolform och för fritidshemmet gälla en läroplan som utgår från bestämmelserna i denna lag. Läroplanen ska ange utbildningens värdegrund och uppdrag. Den ska också ange mål och riktlinjer för utbildningen.

Av 10 kap. 8 § skollagen ska en kursplan gälla för varje ämne.

Av 9 kap. 1 § skolförordningen framgår att läroplanen finns i förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. Av 3 § framgår att kursplaner för grundskolans ämnen ingår i läroplanen och att kursplanerna kompletteras av kriterier för bedömning av kunskaper och betygskriterier.

Av 3 kap. 2 § skollagen ska alla barn och elever i samtliga skolformer ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som till följd av en funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som gäller, ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser.

Enligt 3 kap. 8 § skollagen får särskilt stöd ges i stället för den undervisning eleven annars skulle ha deltagit i eller som komplement till denna. Det särskilda stödet ska ges inom den elevgrupp som eleven tillhör om inte annat följer av denna lag eller annan författning. Enligt 9 § ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges sådant särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Det särskilda stödet för en elev i grundskolan

ska vidare ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. Av 3 kap. 11 § skollagen framgår vidare att ett beslut enligt 9 § för en elev i grundskolan får innebära att särskilt stöd ska ges enskilt eller i en annan undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp) än den som eleven normalt hör till, om det finns särskilda skäl.

Av 3 kap. 10 § skollagen framgår att det särskilda stödet ska ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas.

Enligt 4 kap. 9 § skollagen ska barn och elever ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för barnens och elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Eleverna ska alltid ha möjlighet att ta initiativ till frågor som ska behandlas inom ramen för deras inflytande över utbildningen.

Enligt 5 kap. 2 § skolförordningen ska eleverna genom strukturerad undervisning ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna ska uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper eller betygskriterier som minst ska uppfyllas och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen.

### **Läroplan för grundskolan (Lgr22 [SKOLFS 2010:37])**

Av den inledande delen av grundskolans läroplan (Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning) framgår bland annat att undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den ska främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper. Skollagen föreskriver att utbildningen inom varje skolform ska vara likvärdig, oavsett var i landet den anordnas. En likvärdig utbildning innebär inte att undervisningen ska utformas på samma sätt överallt eller att skolans resurser ska fördelas lika. Hänsyn ska tas till elevernas olika förutsättningar och behov. Skolan har ett särskilt ansvar för de elever som av olika anledningar har svårigheter att nå målen för utbildningen. Därför kan undervisningen aldrig utformas lika för alla. Skolan ska aktivt och medvetet främja elevernas lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Skolan har också ett ansvar för att

synliggöra och motverka könsmönster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling. Hur skolan organiserar utbildningen, hur eleverna blir bemötta samt vilka krav och förväntningar som ställs på dem bidrar till att forma deras föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt. Skolan ska därför organisera utbildningen så att eleverna möts och arbetar tillsammans samt prövar och utvecklar sin förmåga och sina intressen med samma möjligheter och på lika villkor oberoende av könstillhörighet.

Vidare framgår det av läroplanen för grundskolan (Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter) att skolan ska klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan. Det är inte minst viktigt som underlag för den enskildes val i skolan. Undervisningen ska utveckla elevernas förmåga att ta ett personligt ansvar. Genom att delta i planering och utvärdering av den dagliga undervisningen och få välja kurser, ämnen, teman och aktiviteter, kan eleverna utveckla sin förmåga att utöva inflytande och ta ansvar.

Skolan ska också enligt läroplanen för grundskolan (Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag) stimulera elevernas kreativitet, nyfikenhet och självförtroende samt deras vilja att pröva och omsätta idéer i handling och lösa problem. Eleverna ska få möjlighet att ta initiativ och ansvar samt utveckla sin förmåga att arbeta såväl självständigt som tillsammans med andra. Skolans uppdrag att främja lärande förutsätter en aktiv diskussion i den enskilda skolan om kunskapsbegrepp, om vad som är viktig kunskap i dag och i framtiden och om hur kunskapsutveckling sker. Olika aspekter på kunskap och lärande är naturliga utgångspunkter i en sådan diskussion. Eleverna ska få uppleva olika uttryck för kunskaper.

Av läroplanen för grundskolan (Lgr 22, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper) framgår vidare att skolan ska ansvara för att eleverna inhämtar och utvecklar sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem. Utforskande, nyfikenhet och lust att lära ska utgöra en grund för skolans verksamhet. Skolan ska erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares ledning, såväl i helklass som enskilt. Skolan ska ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola bland annat kan lösa problem och omsätta idéer i handling på ett kreativt och ansvarsfullt sätt, kan använda sig av ett kritiskt tänkande och självständigt formulera ståndpunkter

grundade på kunskaper och etiska överväganden samt kan lära, utforska och arbeta både självständigt och tillsammans med andra och känna tillit till sin egen förmåga. Lärarna ska sträva efter att i undervisningen balansera och integrera kunskaper i sina olika former. Vidare framgår det av riktlinjerna avseende kunskaper att alla som arbetar i skolan bland annat ska uppmärksamma och stödja elever i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd. Vidare ska lärare bland annat ta hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande, stärka elevernas vilja att lära och elevens tillit till den egna förmågan, ge utrymme för elevens förmåga att själv skapa och använda olika uttrycksmedel, stimulera, handleda och ge extra anpassningar eller särskilt stöd till elever som har svårigheter samt organisera och genomföra arbetet så att eleven därigenom utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga.

Enligt läroplanen för grundskolan (Lgr 22, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande) ska elever ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Vidare framgår det att skolans mål är att varje elev genom egen ansträngning och delaktighet, utifrån sina förutsättningar, bland annat tar ansvar för sitt lärande samt successivt utövar ett allt större inflytande över sin utbildning och det inre arbetet i skolan. Lärare ska också bland annat utgå från att eleverna kan och vill ta ett personligt ansvar för sin inläring och för sitt arbete i skolan, svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll, se till att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad och svara för att eleverna får pröva olika arbetssätt och arbetsformer samt tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen.

Enligt läroplanen (Lgr 22, 2.6 Skolan och omvärlden) ska eleverna få en utbildning av hög kvalitet i skolan.